

Pohjois-Karjalan Kalastusaluepäivät 2018
17.3.2017 Huhmari, Polvijärvi
Kari Kujala

Kalanviljelyn kuulumisia

Vesihometilanne Keskijärvellä ja Kontiolahdessa

- Vesihome on kiusannut rankalla otteella jo 3 vuotta peräkkäin 2015, 2016 ja 2017.
- Vesihome on ollut järvilohille kohtalokas.
- Järvitaimenten viljely on onnistunut siihen verrattuna hyvin
- Kirjoloheet kestävät erittäin hyvin vesihometta.

Paljon ongelmia vesihomeesta kalanviljelylaitoksilla Suomessa.

2016 vesihome aiheutti arviolta 1,5 meur tappiot kalanviljelylaitoksille (kyselyyn osallistuneille).

Vesihome on tuhonnut emokalastoja mädintuottajilta (LUKE), josta mäti hankitaan.

- Järvilohen mädintuotannossa on katkos, vain ”Kuurnan” mätiä sopimusviljelyyn tällä hetkellä, ei riitä muuhun myyntiin.
- Järvitaimenen mädinhankinta takkuilee myös. 2018 saatiin hankittua vain vajaa puolet mäti tarpeesta → 2020 JT istukkaita vähän.

Vesihome ja kylmänvedentauti!

Vesihome, sen ärhäkkä muoto ja kylmänvedentauti.

- Vesihome on pahimmillaan keväällä veden lämmetessä 4→12 cels ja syksyllä veden jäähtyessä 12→4 cels, muuna aikana ei niin voimakkaana.
- Kylmänvedentautia esiintyy yhtä aikaa vesihomeen kanssa sekä keväällä, että syksyllä, siksi niin vaikea vastustaa.

Eniten ovat kärsineet:

- **Järviolohi erityisesti!**
- Smolttiutuneet kalat.
- Sukukypsät kalat
 - Emokalat
 - Varhaiskypsät koiraat (taimenissa jo 3 syksynä)

Mitä on tehtävissä meillä vesihomeen estämiseksi?

- Viljellään vesihometta parhaiten kestäviä lajeja, mikä on myös luonnollinen seuraus.
- Kalojen käsittely minimoidaan.
- Optimaaliset kasvatusolosuhteet ja tiheydet.

Toimintatapoihin tehtävä muutoksia:

- **Istutusajankohta keväällä ennen veden lämpenemistä ja syksyllä ennen jäähtymistä tai myöhään syksyllä**

Kalanviljelytuotteet 2018

Keskijärvellä ja Kontiolahdessa

- **Istukkaat, poikaset, onkikalat**

Järvitaimen, Kirjolohti, Planktonsiika.

- **Mädintuotanto**

Kirjolohten mätiä ruokakalantuotantoon

Mitä istukkaita on saatavana 2018?

- 1-v järvitaimenia (10 cm, 12g) keväällä hyvin.
- 2-v järvitaimenia (21-24 cm 100-150g) keväällä rajallisesti, velvoitteet etusijalla.
- 2-k järvitaimenia (20-22 cm 100-125g) syksyllä hyvin. *(tulevat myyntiin myös keväällä 2019 2-v).*
- Pyyntikokoisia kirjolohia 1000-2500g.
- Syksyllä planktonsiikoja 1-kes.
- Myös muita kaloja välitetään.

IHN = Verta muodostavan kudoksen kuolio

- Erittäin vakava kalasairaus.
- Löytyi 6-7 paikasta Suomessa, myös Nurmeksen lokinlammesta.
- Alkupalven aikana on hävitetty kalat kaikista todetuista taudin saastuttamista pitopaikoista.
- Yhteisenä tavoitteena on hävittää tauti koko maasta.
- Voimassa on IHN rajoitusalueita, yksi Pielisen pohjoisosassa.

Missä mennään IHN asiassa

- Suomen virallinen esitys EU:n komissiolle on, että nykyiset rajoitusalueet ja hävittämistoimenpiteet ovat riittävät taudin leviämisen estämiseksi ja IHN-vapauden säilyttämiseksi nykyisten rajoitusalueiden ulkopuolisilla alueilla. Näin muu Suomi säilyttäisi IHN-vapaan statuksen.
 - Tämä olisi parempi vaihtoehto
- Mikäli EU ei hyväksy tätä esitystä, on varasuunnitelmana, että Oulunjoen vesistöalue ja sen pohjoispuoli pysyvät IHN-vapaina. Muu Suomi olisi silloin seurantaohjelma/hävitysohjelma-alue. Lisäksi on esitetty, että myös muualla Suomessa voitaisiin hakea IHN-vapautta noususteiden yläpuolella sijaitseville rajatuille vesistöalueille.
- Päätöksiä toivottavasti on tulossa lähiaikoina.

Lopuksi

- Kalanviljely on arvokasta ja mielenkiintoista työtä, vaikka sen harjoittaminen onkin ajoittain hyvinkin haastavaa.
- Pyrimme tuottamaan laadukkaita istukkaita asiakkaillemme kalavedesien hoidon tarpeisiin
- Onneksi meidän laitoksemme ovat säilyneet puhtaina vakavista kalasairauksista, se kertoo jotakin meidän asenteestamme.
- Pyydän asiakkailtamme, kärsivällisyyttä ja joustavuutta toimituksiin ja istutusajankohtiin.

Kiitos!